

בש"פ 8619/13 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 8619/13

לפני:

כבוד השופט א' שהם

המבקשת:

מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב:

פלוני

בקשה להארכת מעצר ב-45 ימים נוספים, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, בצירוף סעיף 10יג לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971

תאריך הישיבה:

כ"ו בטבת התשע"ד (29.12.2013)

בשם המבקשת:

עו"ד לינור בן אוליאל

בשם המשיב:

עו"ד לואי דיאב

החלטה

1. לפני בקשה להאריך את מעצרו של המשיב בארבעים וחמישה ימים נוספים, החל מיום 28.12.2013 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 59110-06-13 בבית המשפט המחוזי בנצרת, לפי המוקדם. זאת, בהתאם לסעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) ביחד עם סעיף 10יג לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

2. נגד המשיב, שהוא קטין יליד 1997, ונאשם נוסף, בגיר יליד 1983 (להלן: הנאשם 1), הוגש כתב אישום שבמסגרתו ייוחסו למשיב (הנאשם 2 בכתב האישום) העבירות הבאות: חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2),(3),(6), לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ניסיון להרוס נכס בחומר נפיץ, לפי סעיף 456 לחוק העונשין; עבירות בנשק, לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין; ועבירות בנשק, לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין.
3. לנאשם 1 ייוחסו עבירות אלה: שידול לחבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2),(3),(6) ביחד עם סעיף 30 לחוק העונשין; שידול לניסיון להרוס נכס בחומר נפיץ, לפי סעיף 456 ביחד עם סעיף 30 לחוק העונשין; שידול לעבירות בנשק, לפי סעיף 144(ב) רישא ביחד עם סעיף 30 לחוק העונשין; ואיומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.
4. בכתב האישום שהוגש נגד הנאשמים נטען, כי הם בני דודים ומתגוררים ביישוב ... המשיב היה חברו של אדם בשם ח. ע. (להלן: ח. ש) שאף הוא תושב ... עוד נטען, כי בין הנאשם 1 לבין אדם בשם א. ס. (להלן: המתלונן), אשר מתגורר בשכנות לביתו של הנאשם 1, קיים סכסוך. כחודש ימים עובר ליום 17.12.2012, איים הנאשם 1 על המתלונן באמצעות הטלפון בכך שאמר לו כי יפגע בו, יירה בו ויזרוק עליו רימון "והכל בכוונה להפחידו". נטען בנוסף, כי הנאשם 1 אף איים על אחיו של המתלונן, ח. ס., בכך שאמר לו "ביום של החתונה של כ. אחיך אני אירה בך ואני אעשה לכם את השמחה לאבל".
- ביום 17.12.2012, שהה המשיב עם ח. בכפר ... ובשלב מסוים החליטו השניים לגשת לביתו של הנאשם 1 על מנת לשוחח איתו. בהמשך, ולבקשת הנאשם 1, ניגש המשיב לשדה סמוך, נטל מתוך מחבוא רימון יד "הלם/סינוור מסוג 7290M" (להלן: הרימון), וחזר עם הרימון אל הנאשם 1 וחסאן. לאחר זאת, ביקש הנאשם 1 מהמשיב לזרוק את הרימון לתוך חצר ביתו של המתלונן, כאשר באותה עת שהו בבית המתלונן ובני משפחתו, כולל ילדיו. באותו יום, סמוך לשעה 23:00, ניגשו המשיב וח. רגלית לקרבת ביתו של המתלונן, כאשר המשיב אוחז ברימון. משהגיעו השניים בסמוך לבית, השליך המשיב את הרימון לחצר ביתו של המתלונן, לאחר ששלף את ניצרת הרימון. הרימון התפוצץ בחצר הבית וגרם לרעש רב ובהלה.
5. כתב האישום מתאר אירוע נוסף שהתרחש בתחילת שנת 2013, כאשר הנאשם 1 פנה טלפונית אל ח. ודרש ממנו כי ישליך רימון נוסף לעבר ביתו של המתלונן, והורה לו להיות בקשר עם המשיב על-מנת לתאם את המעשה. בהתאם להנחייתו של הנאשם 1, שוחח ח. עם המשיב, אשר דרש ממנו לזרוק רימון רסס על ביתו של המתלונן. בתאריך 16.6.2013, התקשר הנאשם 1, פעם נוספת, אל ח. ואמר לו כי המשיב ייצור איתו קשר ויגיד לו מה לעשות בעניין זריקת הרימון. הנאשם 1 אף הזהיר את ח. מפני מצלמות האבטחה המוצבות בביתו של המתלונן. באותו יום, התקשר הנאשם 1 אל המשיב בעניין זה.
6. עם הגשת כתב האישום, ביקשה המאשימה לעצור את שני הנאשמים עד לתום ההליכים במשפטם. נטען בבקשה, כי ברשות המאשימה ראיות לכאורה לביצוע העבירות, ובכלל זה: הודעות עדים, לרבות הפללה על-ידי השותף; ראיות המחזקות את עדותו של השותף; עדות של עדת ראיה לזריקת הרימון; דו"חות שוטרים, וכיוצ"ב.

אשר לעילת המעצר, נטען כי מעשיהם של הנאשמים מקיימים חזקת מסוכנות סטטוטורית, בהתאם לסעיף עמוד 2

21(א)(1)(ג)(2)+(4) לחוק המעצרים. לחובתו של הנאשם 1 שתי הרשעות קודמות בגין החזקת סם שלא לצריכה עצמית ובגין הפרעה לשוטר ואיומים. למשיב אין עבר פלילי, אך צוין בבקשה כי לאחרונה הוגש נגדו כתב אישום בגין החזקת סכין למטרה בלתי כשרה. נטען בנוסף, כי קיים חשש לשיבוש מהלכי המשפט והשפעה על עדים, שכן הנאשם 1 שוחח מהכלא עם שותפיו באמצעות הטלפון ואילו המשיב התחמק מהמעצר במשך זמן ממושך והסתתר באילת.

7. בשל היותו של המשיב קטין, הוגש בעניינו תסקיר מעצר מטעם שירות המבחן לנוער. בתסקיר מיום 9.7.2013, תואר מצבו המשפחתי של המשיב שהוא בן למשפחה ערבית מוסלמית המונה זוג הורים ושישה ילדים (למשיב יש שלוש אחיות ושני אחים). המשיב סיים 10 שנות לימוד ולמד בבית ספר מקצועי ב...במגמת קצינת המבחן ציינה כי נעשו ניסיונות להפגש עם אביו של המשיב על-מנת לבחון עמו חלופת מעצר מוסדית או חלופה אחרת, אך האב לא הופיע לפגישה ולא שיתף פעולה עם קצינת המבחן.

8. בישיבת בית המשפט מיום 10.7.2013, הודיע בא כוחו של המשיב, עו"ד לואי דיאב, כי ההורים מתנגדים לכל חלופת מעצר מוסדית, ואין בידיהם להציע כל חלופה אחרת. עוד נאמר, כי המשיב עצמו "מוכן ללכת בדרך שבה ההורים מבקשים". למרות האמור, התבקש שירות המבחן לערוך תסקיר נוסף, שבמסגרתו תיבחן "חלופה שתוצע" על-ידי המשפחה.

9. בתסקיר משלים מיום 16.7.2013, ציינה קצינת המבחן כי יצרה קשר טלפוני עם אביו של המשיב כדי לקבוע פגישה עם ערבים ולבחון את החלופות המוצעות, אך האב מסר כי טרם נמצאה חלופה מתאימה. לאחר זאת, לא יצר אביו של המשיב קשר עם שירות המבחן ולא הציע כל חלופת מעצר.

10. בנסיבות אלה, החליט בית משפט קמא, בהסכמת בא כוחו של המשיב, על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים במשפטו. יצוין, כי עו"ד דיאב הבהיר לבית המשפט כי הוריו של המשיב מתנגדים לכל חלופת מעצר מוסדית, ולפיכך הוא מסכים למעצר עד לתום ההליכים, תוך שמירת זכותו להגיש בקשה נוספת, אם ישתנו הנסיבות.

11. להשלמת התמונה, יצוין כי הנאשם 1 נעצר, בהסכמתו, עד לתום ההליכים, בהינתן העובדה כי הוא עצור עד לסיום ההליכים בתיק אחר. ביום 8.8.2013, שוחרר חסאן ממעצר בתנאים מגבילים, הכוללים, בין היתר, מעצר בית מלא.

הבקשה להארכת מעצרו של המשיב ב-45 ימים נוספים

12. בבקשה להארכת המעצר נמסרו פרטים על מהלך הדיונים בתיק העיקרי. ביום 16.7.2013, התקיימה הקראה של כתב האישום, ונקבעו שלושה מועדי הוכחות לחודש אוקטובר 2013. הסתבר כי לא התקיימו הדיונים במועדים אלה, בין משום שהתיק הופנה לבקשת הצדדים לגישור, ובין משום שהפרקליט, אשר טיפל בתיק, התמנה לכהונת שופט. ביום 25.11.2013, הודיעו הצדדים כי הליך הגישור לא צלח ובית המשפט קבע דיוני הוכחות לתאריכים 12.3.2014 ו-19.3.2014. המאשימה הגישה בקשה להקדמת מועדי שמיעת ההוכחות, ובדיון שהתקיים בפניי הבהירה עו"ד לינור בן אוליאל, באת כוח המבקשת, כי נקבעו מועדי דיונים במהלך החודשים ינואר-פברואר 2014, כך שניתן לסיים את שמיעת הראיות בתוך תקופת המעצר המבוקשת.

לאור מסוכנותו של המשיב, כעולה מכתב האישום, התבקשתי להורות על הארכת מעצר ב-45 ימים נוספים.

תגובת המשיב

13. המשיב, באמצעות בא כוחו עו"ד דיאב, טען כי אין ודאות שהתיק יסתיים בתוך תקופת המעצר המבוקשת. לגופו של עניין, נטען כי הרימון שבו מדובר אינו קטלני והוא נועד "אך ורק למטרות רעש". עקב התנגדות המשפחה לשחרורו של המשיב לחלופת מעצר מוסדית, הציע עו"ד דיאב לשחררו למעצר בית בבית הוריו. עוד נטען, כי המשפחה עברה להתגורר הרחק מביתו של המתלונן, ולכן לא נשקפת למתלונן כל סכנה מהמשיב. לחילופין, התבקשתי לחזור ולהפנות את המשיב אל שירות המבחן כדי "לבחון אופציה של שחרורו בתנאים".

דיון והכרעה

14. כלל מושרש הוא, כי בהליך לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, על בית משפט לאזן בין חזקת החפות של הנאשם וזכותו החוקתית לחירות, לבין האינטרס שעניינו שמירה על שלום הציבור ובטחונו (ראו, בש"פ 1150/12 מדינת ישראל נ' דוידוב (14.2.2012); בש"פ 5661/12 מדינת ישראל נ' טאהא (31.7.2012); בש"פ 7823/12 מדינת ישראל נ' אבו עגינה (2.11.2012)).

במסגרת איזון זה, על בית המשפט לשים על כפות המאזניים, מגוון של שיקולים ואינטרסים מתנגשים. מצד אחד, יש לשקול את המסוכנות הנשקפת מהנאשם, כפי שזו נלמדת מאופי העבירות המיוחסות לו ומנסיבות ביצוען; את עברו הפלילי; ואת החשש מפני שיבוש הליכי המשפט והחשש להימלטותו של הנאשם מאימת הדין. מן הצד האחר, יש לשקול את עוצמת הפגיעה בחירותו של הנאשם, הנובעת, בין היתר, מקצב התקדמות ההליכים המשפטיים בעניינו, וממשך הזמן אשר חלף מאז הושם הנאשם במעצר. כאשר קצב התנהלות ההליך המשפטי אינו משביע רצון, תנוע המטוטלת לעבר זכותו של הנאשם לחירות, ותגבר הנטייה לשחררו לחלופת מעצר (ראו, בש"פ 3343/13 מדינת ישראל נ' אוחיון (3.6.2013); בש"פ 6551/13 מדינת ישראל נ' אלקרינאווי (30.10.2013); בש"פ 3369/13 מדינת ישראל נ' פלוני (3.6.2013)).

15. ככל שמדובר בנאשם קטין, נקבע, כי אין דינו של נאשם אשר ביצע את העבירה בהיותו בגיר, כדינו של נאשם אשר עשה כן בהיותו קטין. כאשר עסקינן בנאשם קטין, יש לבחון בדקדקנותו בקפידה יתירה את השאלה, שמא ניתן להשיג את מטרות המעצר בדרך של חלופת מעצר, אשר מצד אחד תאין את הסכנה לשלום הציבור, ומן הצד השני, תפגע מעט ככל האפשר בחירותו של הקטין ובאפשרויות שיקומו (ראו, בש"פ 8127/12 מדינת ישראל נ' פלוני (18.11.2012); בש"פ 5943/12 מדינת ישראל נ' פלוני (11.9.2012); בש"פ 3537/05 מדינת ישראל נ' פלוני (17.4.2005)).

עם זאת, מתפקידו של בית המשפט להגן על כלל הציבור, מפני מי שעלול לסכן את שלומו ואת בטחונו, וזאת גם שעה שמדובר בנאשם שהוא קטין. לפיכך, עצם עובדת היותו של הנאשם בגדר קטין, אין בה כשלעצמה, כדי להקנות לו חסינות מפני מעצר או מפני הארכת מעצר, כאשר לא ניתן לאיין את מסוכנותו בחלופת מעצר הולמת, או כאשר התנהגותו של הנאשם הקטין מוכיחה כי אין ליתן בו אמון (בש"פ 5943/12 מדינת ישראל נ' פלוני (11.9.2012)).

ומן הכלל אל הפרט

16. בענייננו, לא היתה מחלוקת לגבי קיומן של ראיות לכאורה באשר למעורבותו של המשיב בהשלכת רימון הלב לעבר ביתו של המתלונן, רימון אשר התפוצץ וגרם, כנטען בכתב האישום, "לרעש רב ולבהלה". אין בידי לקבל את טענתו של עו"ד דיאב, בא כוחו של המשיב, לפיה מדובר ברימון שנועד ליצור רעש בלבד, שכן בכתב האישום נאמר כי מדובר ב"חומר נפיץ ומרסק", כאשר כוונת הנאשמים היתה "לגרור לחבלה חמורה לנכות או למום", בנוסף לנזק לרכוש. יצוין, כי אין מדובר באירוע חד פעמי, שכן במועד אחר, תכננו המעורבים, והמשיב בתוכם, להשליך רימון רסס לעבר ביתו של המתלונן.

המדובר במעשים חמורים מאין כמותם, שמסוכנותם הינה ברורה וחד משמעית, ובענייננו של המשיב קיימת חזקת מסוכנות סטטוטורית, בהתאם לסעיפים 21(א)(1)(ג)(2) ו-4 לחוק המעצרים. כמו כן, קיימת עילת מעצר הנובעת מחשש לשיבוש מהלכי המשפט, לפי סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים, בשל התחמקותו של המשיב ממעצר ושהייתו הממושכת ב....

17. שירות המבחן לנוער התבקש לבחון את האפשרות לשחרר את המשיב לחלופת מעצר מוסדית, אך אפשרות זו ירדה מעל הפרק בשל התנגדות הוריו של המשיב ושל המשיב עצמו. משלא הוצעו על-ידי המשיב ובני משפחתו חלופות מעצר אחרות, לא נותרה כל אפשרות אחרת, מלבד מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים.

18. אכן, התיק העיקרי לא קודם מאז הגשת כתב האישום נגד המשיב, אך הדבר נעוץ, בעיקר, בשל רצונם של הצדדים למצות את הליכי הגישור, שלא צלחו. כיום, נקבעו על-ידי בית משפט קמא דיוני הוכחות בחודשים ינואר-פברואר 2014, וככל הנראה יהיה די בכך כדי להביא את שלב הראיות לכדי סיום.

19. בנסיבות אלה, הנני מורה על הארכת מעצרו של המשיב ב-45 ימים נוספים, החל מיום 28.12.2013, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 59110-06-13 בבית המשפט המחוזי בנצרת, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ז' בשבט התשע"ד (8.1.2014).

ש ו פ ט